

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Atzinums Nr. 7/2015

(saskaņā ar LESD 287. panta 4. punkta otro daļu un LESD 322. panta 2. punktu)

par priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (ES, Euratom)
Nr. 609/2014 par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus tradicionālos,
PVN un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības

SATURS

	Punkts
Ievads	1–4
Vispārīgas piezīmes	5
Īpašas piezīmes	6–23
PVN un NKI pašu resursu ikmēneša divpadsmitās daļas ieraksta ātrāka veikšana	6–8
PVN un NKI pašu resursu ikgadējo korekciju racionalizēšana	9–11
NKI datu derīguma termiņa atlikšana līdz ceturtajam gadam pēc attiecīgā finanšu gada	12–14
Grozījumi procentu likmes aprēķināšanai par summām, kas darītas pieejamas novēloti	15–17
Iespēja atbrīvot dalībvalstis no finansiālas atbildības gadījumos, kad ir atlikta muitas parāda iegrāmatošana vai paziņošana, lai netraucētu kriminālizmeklēšanai	18–20
Paziņojamo neatgūstamo summu robežvērtības palielināšana	21–23
Secinājums	24

EIROPAS SAVIENĪBAS REVĪZIJAS PALĀTA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 287. panta 4. punkta otro daļu un 322. panta 2. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu¹,

ņemot vērā, ka 2015. gada 22. septembrī Revīzijas palāta saņēma Padomes lūgumu sniegt atzinumu par minēto priekšlikumu,

ņemot vērā atzinumus, ko Revīzijas palāta sniegusi iepriekš par Eiropas Kopienu pašu resursu sistēmu²,

IR PIEŅĒMUSI ŠO ATZINUMU.

IEVADS

1. Komisija 2015. gada 14. septembrī pieņēma priekšlikumu Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (ES, Euratom) Nr. 609/2014³ par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus tradicionālos, PVN un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības.
2. Regula (ES, Euratom) Nr. 609/2014 aizstās Regulu (EK, Euratom) Nr. 1150/2000⁴ un stāsies spēkā tajā pašā dienā, kad stāsies spēkā Lēmums 2014/335/ES, Euratom⁵, t. i., pēc

¹ COM(2015) 447 final, 14.9.2015.

² Atzinumi Nr. 7/2014 (OV C 459, 19.12.2014., 1. lpp), Nr. 2/2012 (OV C 112, 18.4.2012., 1. lpp.), Nr. 2/2008 (OV C 192, 29.7.2008., 1. lpp.), Nr. 2/2006 (OV C 203, 25.8.2006., 50. lpp.), Nr. 4/2005 (OV C 167, 7.7.2005., 1. lpp.) un Nr. 7/2003 (OV C 318, 30.12.2003., 1. lpp.).

³ Padomes 2014. gada 26. maija Regula (ES, Euratom) Nr. 609/2014 par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus tradicionālos, PVN un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības (OJ L 168, 7.6.2014., 39. lpp.).

⁴ Padomes 2000. gada 22. maija Regula (EK, Euratom) Nr. 1150/2000, ar ko īsteno Lēmumu Nr. 2007/436/EK, Euratom par Kopienu pašu resursu sistēmu (OV L 130, 31.5.2014., 1. lpp.), kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 1377/2014 (OV L 367, 23.12.2014., 14. lpp.).

⁵ Padomes 2014. gada 26. maija Lēmums 2014/335/ES, Euratom par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu (OV L 168, 7.6.2014., 105. lpp.).

tam, kad šo Lēmumu būs apstiprinājušas visas dalībvalstis saskaņā ar savām attiecīgajām konstitucionālajām prasībām⁶. Tādējādi ierosinātie grozījumi neattiecas uz pašreiz spēkā esošajiem noteikumiem un tos neiespaido.

3. Regulā (ES, Euratom) Nr. 609/2014 ir izklāstīti noteikumi, lai darītu pieejamus pašu resursus (tostarp nodošanas un korekciju veikšanas termiņi, procenti par summām, kas darītas pieejamas novēloti, un neatgūstamās summas), kā arī pasākumi, lai izpildītu Komisijas kases vajadzības. Tajā ir noteikti arī praktiski pasākumi attiecībā uz to, kā dalībvalstīm jā saglabā apliecinātie dokumenti, administratīvā sadarbība saistībā ar dalībvalstu sniegto informāciju un noteikumi par to, kā dalībvalstīm jāpārzina pašu resursu konti.

4. Būtiskākie Komisijas ierosinātie grozījumi ir šādi:

- PVN un NKI pašu resursu ikmēneša divpadsmitās daļas ieraksta ātrāka veikšana;
- PVN un NKI pašu resursu ikgadējo korekciju racionalizēšana;
- NKI datu derīguma termiņa atlikšana līdz ceturtajam gadam pēc attiecīgā finanšu gada;
- grozījumi procentu likmes aprēķināšanai par summām, kas darītas pieejamas novēloti;
- iespēja atbrīvot dalībvalstis no finansiālas atbildības gadījumos, kad ir atlikta muitas parāda ieegrāmatošana vai paziņošana, lai netraucētu kriminālizmeklēšanai;
- paziņojamo neatgūstamo summu robežvērtības palielināšana.

VISPĀRĪGAS PIEZĪMES

5. Savos atzinumos Nr. 7/2014, Nr. 2/2012, Nr. 2/2008 un Nr. 2/2006 Palāta puda bažas par to, ka pašu resursu sistēma ES budžeta finansēšanai ir sarežģīta un nepārredzama. Ierosinātie grozījumi neievieš būtiskas izmaiņas pašreizējā sistēmā, tie ir vērsti tikai uz tiem procedūras posmiem, kas saistīti ar pieprasīto summu pieejamības nodrošināšanu. Daži ierosinātie grozījumi var atrisināt Komisijas vajadzības attiecībā uz likviditāti un kases resursu

⁶ Padomes Lēmums 2014/335/ES, Euratom un Regula (ES, Euratom) Nr. 609/2014 tiks piemērota ar atpakaļejošu spēku no 2014. gada 1. janvāra.

pārvaldību. Palāta atzīmē arī to, ka daži ierosinātie grozījumi attiecas uz jautājumiem, uz kuriem Palāta ir norādījusi savos iepriekšējos atzinumos, gada pārskatos un īpašajos ziņojumos.

ĪPAŠAS PIEZĪMES

PVN un NKI pašu resursu ikmēneša divpadsmitās daļas ieraksta ātrāka veikšana

6. Saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 609/2014 Komisija var lūgt dalībvalstis, lai tās finanšu gada pirmajā ceturksnī par vienu vai diviem mēnešiem ātrāk ieraksta PVN pašu resursu un NKI pašu resursu ikmēneša divpadsmito daļu. Praktiski tas nozīmē, ka pirmajā ceturksnī Komisija var ierakstīt ātrāk divas divpadsmitās daļas. Komisija paziņo dalībvalstīm par prasīto ierakstu ne vēlāk kā divas nedēļas iepriekš.
7. Komisija ierosina palielināt ātrāk ierakstāmo summu no divām uz trīs divpadsmitajām daļām un pagarināt šo periodu no finanšu gada pirmā ceturkšņa līdz pirmajam pusgadam. Divu nedēļu termiņš, kad par to jāpaziņo dalībvalstīm, netiek grozīts. Faktiski tas dos Komisijai iespēju jebkurā laikā finanšu gada pirmajos sešos mēnešos ātrāk ierakstīt līdz pat trim divpadsmitajām daļām, par to paziņojot dalībvalstīm ne vēlāk kā divas nedēļas iepriekš.
8. Palāta uzskata, ka Komisijai jābūt iespējai pieprasīt nepieciešamos kases līdzekļus, lai finansētu maksājumu pieprasījumus laikus. Tomēr, tā kā šādi lūgumi var radīt dalībvalstīm likviditātes grūtības, Komisijai ir jāizstrādā sistēma labākai naudas līdzekļu plānošanai un jāpagarina termiņš, kura laikā tā paziņo par papildu divpadsmito daļu pieprasījumu.

PVN un NKI pašu resursu ikgadējo korekciju racionalizēšana

9. Saskaņā ar 10. pantu Regulā Nr. 1150/2000 (EK, Euratom) PVN un NKI pašu resursu korekcija⁷ notiek katru gadu decembra pirmajā darbdienā. Šīs korekcijas katru gadu mainās un var būt pozitīvas (papildu maksājumi, ko pieprasa dalībvalstis) vai negatīvas (summas, ko

⁷ Dalībvalstu pienākums ir katru gadu iesniegt atjauninātus NKI un PVN datus par gadiem, uz kuriem varētu attiekties korekcijas (četri gadi), vai jānorāda uz jautājumiem, uz kuriem attiecas atrunas. Komisija izmanto šo informāciju, lai pārrēķinātu dalībvalstu PVN un NKI iemaksas par iepriekšējiem gadiem.

atmaksā dalībvalstīm). Šo korekciju rezultāts var būt ļoti lielas summas. Tāpēc Padome pieņēma Regulu (ES, Euratom) Nr. 1377/2014, ar kuru groza Regulu (EK, Euratom) Nr. 1150/2000, lai ļautu dalībvalstīm ārkārtas apstākļos (ar atpakaļejošu spēku no 2014. gada 30. novembra) korekcijas summas darīt pieejamas līdz nākamā gada septembra pirmajai darb dienai. Atzinumā Nr. 7/2014 Palāta norādīja, ka šāds grozījums padarīs vēl sarežģītāku pašu resursu sistēmu.

10. Saskaņā ar iesniegto priekšlikumu Komisija aprēķinās PVN un NKI korekcijas⁸ un oficiāli paziņos dalībvalstīm galīgās summas n+1 gada janvārī. Tajā pašā laikā Komisija aprēķinās korekciju kopsummas pārdali starp dalībvalstīm atkarībā no to attiecīgās daļas visu dalībvalstu NKI n+1 gada budžetā.

11. Saskaņā ar šo priekšlikumu budžeta grozījumi nav jāveic, un Komisija samazinās ietekmi uz dalībvalstu kases vajadzībām, lai samaksātu ar korekcijām saistītās summas⁹. Tajā ir paredzēts arī ilgāks laiks starp paziņošanas dienu (līdz 1. februārim) un dienu, kad dalībvalstis dara pieejamas minētās summas (1. jūnijs), tādējādi samazinot budžeta un likviditātes nenoteiktību dalībvalstīs. Palāta uzskata, ka šis priekšlikums ir solis ceļā uz pašu resursu sistēmas vienkāršošanu.

NKI datu derīguma termiņa atlikšana līdz ceturtajam gadam pēc attiecīgā finanšu gada

12. Saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 609/2014 NKI datu izmaiņas var tikt ņemtas vērā tikai līdz ceturtā gada 30. septembrim pēc attiecīgā finanšu gada.

13. Komisija ierosina šo termiņu pagarināt līdz ceturtā gada 30. novembrim pēc attiecīgā finanšu gada.

⁸ Pamatojoties uz n gadā dalībvalstu Komisijai iesniegtajiem PVN un NKI datiem par n-1 gadu un iepriekšējiem gadiem saskaņā ar 7. panta 1. punktu Padomes 1989. gada 29. maija Regulā (EEK, Euratom) Nr. 1553/89 par galīgajiem vienotajiem pasākumiem, lai iekasētu pašu resursus, ko veido pievienotās vērtības nodokļi (OV L 155, 7.6.1989., 9. lpp.) un 2. panta 2. punktu Padomes 2003. gada 15. jūlija Regulā (EK, Euratom) Nr. 1287/2003 par to, kā saskaņot nacionālo kopienākumu tirgus cenās (NKI regula) (OV L 181, 19.7.2003., 1. lpp.).

⁹ Tas nekādi neietekmēs Komisijas budžetu un kontus. Dalībvalstis tikai iemaksās (vai saņems) summas, kuras aprēķinātas, ņemot vērā NKI attiecīgo daļu.

14. Tā kā dalībvalstis iesniedz NKI datus 22. septembrī¹⁰, Komisijai var nepietikt laika, lai tos izvērtētu, pirms iestājas noilgums. Tāpēc Palāta atzinīgi vērtē ierosināto termiņa pagarinājumu.

Grozījumi procentu likmes aprēķināšanai par summām, kas darītas pieejamas novēloti

15. Regulā (ES, Euratom) Nr. 609/2014 ir paredzēta procentu pamata likme (ECB vai nacionālās centrālās bankas, kura nav eirozonā, galvenajām refinansēšanas operācijām piemērotā likme), kas palielināta par 2 procentpunktiem, un kam noteikts 0,25 procentpunktu palielinājums par katru kavējuma mēnesi. Šo likmi piemēro visam kavējuma periodam (sākot no dienas, kad iestāties maksājuma termiņš, līdz dienai, kad summa tiek ieskaitīta Komisijas kontos).

16. Komisijas priekšlikumā palielinājums ir paaugstināts no 2 līdz 3,5 procentpunktiem, bet ikmēneša palielinājums 0,25 procentpunktu apmērā saglabājas nemainīgs. Turklāt tā ierosina noteikt, ka kopējais palielinājums nedrīkst pārsniegt 20 procentpunktus.

17. Palāta uzskata, ka ir jāatrod līdzsvars starp stimulu dalībvalstīm ievērot maksājumu pienākumu un proporcionalitātes principu attiecībā uz piemērojamo procentu likmi tām summām, kas darītas pieejamas novēloti. Tāpēc Palāta atzinīgi vērtē priekšlikumu noteikt maksimālo palielinājumu procentu likmēm.

Iespēja atbrīvot dalībvalstis no finansiālas atbildības gadījumos, kad ir atlikta muitas parāda ieegrāmatošana vai paziņošana, lai netraucētu kriminālizmeklēšanai

18. Saskaņā ar 13. panta 2. punktu Regulā (ES, Euratom) Nr. 609/2014 dalībvalstis ir atbrīvotas no pienākuma Komisijas rīcībā nodot summas, kas atbilst konstatētajiem pašu resursu prasījumiem, kuri izrādās neatgūstami i) *force majeure* apstākļu dēļ vai ii) citu tādu iemeslu dēļ, kuros tās nevar vainot.

19. Komisija ierosina pievienot papildu punktu, kurā būtu noteikts, ka dalībvalstis ir atbrīvotas no pienākuma nodot Komisijas rīcībā summas arī tad, ja ierakstīšana kontos vai

¹⁰ Sk. 2. panta 2. punktu Regulā (EK, Euratom) Nr. 1287/2003.

parāda paziņošana ir atlikta, lai netraucētu kriminālizmeklēšanai. Šāds atbrīvojums iespējams vienīgi tad, ja konkrētais gadījums atbilst trim nosacījumiem¹¹.

20. Palāta uzskata, ka šis papildinājums atbilst līdzīgām atsaucēm Savienības Muitas kodeksā¹² un tas varētu palīdzēt dalībvalstīm labāk aizsargāt ES finanšu intereses. Tomēr dalībvalstīs nav saskaņotas noziedzīga nodarījuma (un līdz ar to arī kriminālizmeklēšanas) definīcijas. Turklāt Palāta uzskata, ka ierosinātie nosacījumi atstāj pārāk daudz interpretēšanas iespēju.

Paziņojamo neatgūstamo summu robežvērtības palielināšana

21. Saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 609/2014 dalībvalstis iesniedz Komisijai ziņojumu, kurā ietverta informācija par tiem noteiktajiem prasījumiem, kurus uzskata par neatgūstamiem un kuri pārsniedz 50 000 EUR¹³.

22. Lai mazinātu administratīvo slogu gan Komisijas dienestiem, gan dalībvalstu līmenī, Komisija ierosina divkāršot robežvērtību un to noteikt 100 000 EUR apmērā.

23. Šo grozījumu Palāta vērtē atzinīgi un norāda, ka robežvērtība nav pārskatīta kopš 2004. gada¹⁴. Komisija aprēķināja jauno robežvērtību, balstoties uz vēsturiskajiem datiem, lai samazinātu administratīvo slogu, tajā pašā laikā bez vajadzības neapdraudot attiecīgās

¹¹ Šie nosacījumi ir šādi:

- a) kriminālizmeklēšana ir pamatota, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses;
- b) kriminālizmeklēšanu veic rūpīgi;
- c) valsts nodokļiem un maksājumiem nepiemēro labvēlīgāku režīmu nekā neatgūstamajiem prasījumiem.

¹² Sk. 102. panta 3. punktu un 105. panta 6. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.).

¹³ Tas attiecas uz grāmatojumiem, kas ir norakstīti no tradicionālo pašu resursu kontiem kā neatgūstami. Komisija analizē katru gadījumu un novērtē, vai ir piemērojami nosacījumi, kas izklāstīti Regulas (ES, Euratom) Nr. 609/2014 13. panta 2. punktā, lai dalībvalstis atbrīvotu no pienākuma Komisijas rīcībā nodot attiecīgās summas.

¹⁴ Sk. 1. panta 13. punktu Padomes 2004. gada 16. novembra Regulā (EK, Euratom) Nr. 2028/2004, ar kuru groza Regulu (EK, Euratom) Nr. 1150/2000, ar ko īsteno Lēmumu 94/728/EK, Euratom par Kopienų pašu resursu sistēmu (OV L 352, 27.11.2004., 1. lpp.).

summas. Palāta norāda arī uz to, ka konkrētos gadījumus Komisija var novērtēt arī ikgadējās pārbaudēs dalībvalstīs.

SECINĀJUMS

24. Ierosinātie Regulas (ES, Euratom) Nr. 609/2014 grozījumi uzlabos pašreizējo stāvokli attiecībā uz procedūrām, ar kurām dara pieejamas pašu resursu summas.

Šo atzinumu 2015. gada 11. novembra sēdē Luksemburgā pieņēma Revīzijas palātas IV apakšpalāta, kuru vada Revīzijas palātas loceklis *Milan Martin Cvikl*.

Revīzijas palātas vārdā —

priekšsēdētājs

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA